



A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.VIII.10.147/2022/9.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Stark Marianna bíró
Dr. Tánczos Rita bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes: felperes neve
cím

A felperes képviselője:
Dr. László András Dániel ügyvéd /László Fekete Bagaméry Ügyvédi Iroda/
cím1

Az alperes: alperes neve
cím2

Az alperes képviselője:
Dr. Klesics és dr. Tuller Ügyvédi Iroda
cím3

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.057/2022/8.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 33.M.70.146/2021/13.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.057/2022/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek – 15 nap alatt – 50.000 (ötvenezer) forint és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes viseli a 92.500 (kilencvenkétezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálati eljárásnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes meghatározó tagjai az alperes és néhai személy1 voltak a társaság törzstőkéjének 37,9 %-37,9%-át képviselő üzletrész tulajdonosaiként. Az alperes ügyvezetői tevékenységet is ellátott. személy1 2017. december 1-jén elhunyt, a felperes társaságban fennálló üzletrészét gyermekei, személy2 és személy3 örökölték.

[2] személy2 tag 2019. június 5-én a felperes rendkívüli taggyűlésének összehívását kezdeményezte, melynek az alperes 2019. június 19-én kelt meghívóval eleget tett.

[3] A 2019. július 10-re szóló taggyűlési meghívó a 2019. június 5-ei rendkívüli taggyűlés tartását indítványozó levélben javasolt napirendi pontokat tartalmazta. Abban a következők szerepeltek:

1) A tulajdonosok közötti bizalmi válság és a lehetséges forgatókönyvek megtárgyalása, döntés azok kezeléséről.

2) Az ügyvezető tájékoztatása arról, hogy a hatályos jogszabályok milyen jogokat biztosítanak a felperes tulajdonosainak a cég neve1 Zrt. irányításával és működtetésével kapcsolatban, valamint hogyan lehetséges a jogok érvényesítése.

3) Egyeztetés és azt követően döntés arról, hogy a cég neve1 Zrt. igazgatósági tagja legyen határozatlan időre személy2 és személy4.

- 4) Egyeztetés és azt követően döntés arról, hogy a cég neve1 Zrt. igazgatósági tagjai közül az alperes azonnali hatállyal kerüljön visszahívásra.
- 5) Egyeztetés és azt követően döntés arról, hogy az alperes tulajdonosai támogatják a cég neve1 Zrt. igazgatóságát, hogy személy5 válassza meg a Zrt. vezérigazgatójának.
- 6) Egyeztetés és azt követően döntés arról, hogy a cég neve1 Zrt. a saját tulajdonában lévő cég neve1 Zrt. részvényeket vonja be, vagy a részvényesek között ossza fel.
- 7) A felperes ügyvezetőjének beszámolója a nagy tulajdonosok közötti bizalmi válság megszüntetése érdekében megtett lépéseiről.
- 8) A felperes ügyvezetőjének visszahívása.
- 9) Egyeztetés és ezt követően döntés a felperes új ügyvezetőjének megválasztásáról.

[4] A 2019. július 10-ei taggyűlésen a felperes valamennyi tagja személyesen, vagy képviselője útján jelen volt. Az alperes képviseletében eljáró ügyvéd azt a javaslatot tette, hogy a napirendi pontokat ne kívánják megtárgyalni. A taggyűlés szám1 számú határozatával a kisebbségi jogot gyakorló üzletész kivételével valamennyi tag egyhangú határozatával úgy döntött, hogy a napirendre tűzött ügyeket és kérdéseket nem kívánja tárgyalni. A taggyűlési határozat meghozatala során alperes is szavazott, a taggyűlésen történeteket pedig személy2 joggal való visszaélésnek minősítette. A vita során az alperes képviseletében eljáró ügyvéd úgy nyilatkozott, hogy „tessék bíróságra menni”.

[5] személy2, felperes tagja pert indított a felperes társasággal szemben a szám1 számú határozat hatályon kívül helyezése érdekében, valamint kérte a társaság kötelezését arra, hogy 30 napon belül hozzon határozatot a 2019. július 10-én tartott taggyűlésre vonatkozó meghívóban szereplő napirendi pontokról.

[6] A Budapest Környéki Törvényszék 2.G.40.293/2019/11. számú ítéletével a taggyűlési határozatot hatályon kívül helyezte, a felperes ezt meghaladó keresetét elutasította.

[7] A Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.145/2020/6-II. számú ítéletével helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. Indokolása szerint a taggyűlési határozat jogszabálysértő egyrészt azért, mert a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 3:17. § (6) bekezdésében meghatározott jogszabályi feltétel hiányában döntött úgy a taggyűlés, hogy a kérdéseket leveszi napirendről. Másrészről olyan tagok is szavaztak, akik személyesen érdekeltek voltak, így a szavazásban kizárt tag is részt vett. Megállapította, hogy az alperes kizárt lett volna a 4. és a 8. számú napirendi kérdésről szóló döntésben, míg személy5 az 5. napirendi pontról hozott döntésben.

[8] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.VII.30.456/2020/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Döntésében rámutatott arra, hogy a Ptk. rendelkezéseiből nem vezethető le az a követelmény, hogy a taggyűlésen mindenképpen meg kellene tárgyalni a kisebbség által kezdeményezett napirendi pontokat, vagyis a taggyűlés többségi szavazattal nem dönthetne jogszerűen e kérdéseknek napirendről történő levételéről. A Kúria ítélete szerint akár jogszerűen került a határozat meghozatalra, akár jogszabálysértően, a határozathozatalt mellőző határozat bíróság általi hatályon kívül helyezése a felperes (személy2) sérelmét orvosolni nem tudja. A határozat hatályon kívül helyezése nem jelenti azt, hogy az általa napirendre tűzni kért kérdéseket a taggyűlésnek meg kellene tárgyalnia, különösen azt nem, hogy ennek során a kívánalmainak megfelelő határozat meghozatalra kerülne.

[9] Jelen per felperesét a peres eljárással összefüggésben elsőfokon 200.000 forint és áfa ügyvédi munkadíjból és 36.000 forint illetékből, másodfokon 100.000 forint és áfa ügyvédi munkadíjból és 48.000 forint fellebbezési illetékből álló, összesen bruttó 465.000

forint perköltség megfizetésére kötelezték. A felperesnek további, összesen 460.000 forint és áfa saját ügyvédi költsége merült fel az eljárással összefüggésben.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[10] A felperes módosított keresetében kártérítés címén 925.000 forint megfizetésére kérte az alperest kötelezni, valamint perköltséget igényelt.

[11] Az alperes kártérítési felelősségét elsődlegesen a Ptk. 3:21. §-ára és 3:112. §-ára alapította. Másodlagosan – amennyiben az alperes munkaviszonyban látta el az ügyvezetői tisztségét – álláspontja szerint kártérítési felelősségére az ügyvezetői tevékenységgel összefüggésben a Ptk. szabályai az irányadóak. Harmadlagosan szándékos kötelezettségzegés miatt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 179. §-ára utalt.

[12] A felperes az alperes hivatkozott jogellenes magatartása körében előadta, hogy a taggyűlésen ignorálta a felperes tagok jogellenes működésre felhívó figyelmeztetését, és meg sem kísérelte előmozdítani a felperesi társaság törvényes működését, pedig ennek biztosítása mint ügyvezetőnek elsődleges kötelezettsége volt. Ehelyett az alperes aktív résztvevője és kezdeményezője volt a jogellenes taggyűlési határozat meghozatalának, mivel ő javasolta a napirend megtárgyalásának elutasítását annak kifejezett felvállalásával, hogy emiatt a felperes társaság működése jogellenes lesz.

[13] Alperes a taggyűlést követően sem gondoskodott a törvényes társasági működés helyreállításáról, a felperes költségeit nem kímélve védekezett a felperes tagja által a határozatok jogellenessége iránt indított perben annak ellenére, hogy álláspontja nyilvánvalóan alaptalan volt.

[14] Felperes kiemelte, hogy az alperes felelőssége nem a taggyűlésen leadott szavazatának tartalma miatt állt fenn, hanem azért, mert a felperes társaság törvényes működésének betartása és betarttatása elvárható egy gondosan és a felperesi társaság érdekében eljáró ügyvezetőtől.

[15] Az alperes jogellenes eljárásának az volt a célja, hogy a felperes törvényes működéséhez fűződő érdek biztosítása helyett saját személyes érdekeit mozgassa elő. A gazdasági társaság ügyvezetője a taggyűlésen nem képviselhet aktuális érdekei függvényében különböző álláspontokat. A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja megsértését is megállapította a Fővárosi Ítéltábla a gazdasági perben.

[16] A jogellenes alperesi eljárás következtében a felperes társasági vagyona 925.000 forinttal csökkent. A Ptk. 6:142. § alapján az alperes ezért a vagyonsökkenésért mint szerződésszegéssel okozott kárért felel, és a Ptk. 6:143. § szerinti összeget köteles a károsultnak megtéríteni. A perköltség nem a pernyertes fél által a felperesi társaság részére nyújtott szolgáltatás ellenértéke, ezért a perköltség részét képező áfa összegét a társaság nem jogosult levonni.

[17] Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

[18] Hivatkozása szerint tevékenységét munkaviszony keretében látta el, ezért felelősségére a munkajogi kártérítés szabályai az irányadóak, így tévesen hivatkozott a felperes a Ptk. 6:142. §-ára és a 6:143. §-ára.

[19] Előadta, hogy a felperesi tagok által javasolt napirendi pontokkal összehívta a taggyűlést, tehát ügyvezetői feladatait teljes mértékben ellátta. A taggyűlésen részt vett személy⁶ ügyvéd, aki akként nyilatkozott, hogy a Ptk. szerint napirendi pont tárgyalási kötelezettség nincs. Hivatkozott a Kúria BH2020.4.116. számú eseti döntésre, amely szerint nem jelent szükségszerűen jogszabálysértést, ha a társaság legfőbb szerve nem tárgyal meg egy szabályszerűen, a legfőbb szerv ülésének napirendjére tűzött kérdést.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélete

[20] A Budapest Környéki Törvényszék 33.M.70.146/2021/13. számú ítéletével kötelezte az alperest 925.000 forint és 150.000 forint plusz áfa perköltség megfizetésére. Rögzítette, hogy az illeték az állam terhén marad.

[21] Az elsőfokú bíróság a Ptk. 3:21. § (2) bekezdés alapján azt vizsgálta, hogy az alperes a felperes társaság érdekeinek megfelelően járt-e el a számla számú határozat meghozatalakor.

[22] Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a szavazáskor a tagsági jogait gyakorolta, ezért vezető tisztségviselői felelőssége nem merült fel. Az alperesnek mint ügyvezetőnek tagsági jogai gyakorlása során is a társaság érdekeinek megfelelően kell eljárnia a Ptk. 3:21. § (2) bekezdés alapján. Nem választható szét a két jogviszony különösen akkor, amikor az ügyvezető többek között az ügyvezetői tisztségből való visszahívásra vonatkozó napirendi pontról szavaz. Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes a határozat meghozatalakor nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható, ezért az Mt. 179. § (1) bekezdése szerinti kárfelelőssége fennáll.

[23] Az elsőfokú bíróság ítélete szerint az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy nem követelhető a felperes társaságnak a saját ügyvédje részére fizetett ügyvédi munkadíj, mivel a peres eljárásra nem került volna akkor sor, ha az alperes az előírt ügyvezetői gondossággal a társaság érdekei szerint jár el. A kár már azzal felmerült, hogy az első- és másodfokú eljárásban a felperes társaság pervesztes lett, ezért saját ügyvédi költsége keletkezett, amelyet költségjegyzék nyomtatvánnyal igazolt, valamint azzal, hogy a bíróságok perköltség megfizetésére kötelezték a felperest.

[24] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.057/2022/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította, a felperest perköltség és illeték fizetésére kötelezte.

[25] A másodfokú bíróság előjáróban leszögezte, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp) 265. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság helyesen tájékoztatta a feleket a bizonyítási érdekről.

[26] A felperes következetesen állította, hogy nem az alperes tagi szavazata miatt érvényesített kárigényt, az elsőfokú bíróság mégis eszerint döntött a kártérítési felelősségről kimondva, hogy az alperes a felperes társaság érdekeinek nem megfelelően járt el a határozat meghozatalakor, a felperes ügyvezetője ugyanis a tagsági jogai gyakorlása során is a társaság érdekeinek megfelelően köteles eljárni a Ptk. 3:21. § (2) bekezdése alapján. A taggyűlésen a tagsági jog gyakorlása során teljesített alperesi magatartás a munkavállalói felelősség szempontjából nem vizsgálható. Nem értett egyet a másodfokú bíróság azon elsőfokú ítéleti megállapítással, hogy az ügyvezető a tagsági jogai gyakorlása során is a társaság érdekeinek megfelelően köteles eljárni, mivel ilyen előírás nincs.

[27] A tagi és az ügyvezetői jogviszony nem mosható össze, a szétválasztást maguk a jogszabályok rögzítik. E körben a másodfokú bíróság utalt a Ptk. 3:109. § (1) (2) bekezdésére, 3:110. § (1) bekezdésére, 3:111. § (1) bekezdésére. A taggyűlésen szavazati joggal csak tag vehet részt. Emellett az Mt. 179. § (1) bekezdése előírja, hogy a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, melyre tekintettel a felperesnek a kártérítési felelősség megállapításához bizonyítania kellett egy munkaviszonyból származó kötelezettségszegést.

[28] A felperes keresete lényegében az alperes tagi szavazatán alapul, amikor előadta „álláspontom szerint az ügyvezető annál súlyosabb jogsértést nem követhet el, mint hogy megakadályozza, hogy visszahívják az ügyvezetésből”. A taggyűlésen leadott tagi szavazat nem munkaviszonyból eredő kötelezettségszegés, ez alapján az ügyvezető munkajogi kártérítési felelőssége (Mt. 179. § (1) bekezdés) nem állapítható meg.

[29] A felperes által nem vitatottan a döntéshozó szerv ülésének összehívása és a meghívó tartalma megfelelt a Ptk. 3:17. §-ának, a taggyűlés levezető elnöke pedig nem az alperes volt. Az ügyvezető nem jogosult a taggyűlés határozatait mellőzni, felülvizsgálni, azoknak alá van vetve. A Ptk. 3:34. § (1) bekezdése szerint a jogi személyek feletti általános törvényi felügyeletet a jogi személyt nyilvántartó bíróság látja el. A IV. cím XI. fejezet szól a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálatáról és a határozat hatályon kívül helyezése iránti keresetről. Mindezekre tekintettel a felperes nem igazolta a munkaviszonyból származó kötelezettségszegést.

[30] Felperes nem bizonyította a kárt, de a munkajogi kötelezettségszegés és a kár közötti okozati összefüggést sem. E körben utalt a bíróság az Mt. 179. § (5) bekezdésére, 177. §-ára, valamint a Ptk. 6:518.-534. §-ában foglaltakra.

[31] Felperes a rá háruló bizonyítási kötelezettség ellenére meg sem kísérelte igazolni, hogy a kirótt illetéket, illetve perköltséget, továbbá az ügyvédi költséget megfizette volna. Az elsőfokú bíróság annak ellenére fogadta el ezt kárként, hogy a felperes bizonyította volna a vagyonában beállott értékcsökkenést. A bírói gyakorlat csak akkor fogadja el a jogszabályon alapuló fizetési kötelezettséget kárként, ha annak a fél eleget is tett (EBH2019.M3.).

[32] Önmagában a költségfeljegyzési nyomtatvány nem igazolja a felmerült költség összegét, az csupán egy fél által tett nyilatkozatnak tekinthető. A jogerős határozatban előírt perköltségre kötelezés nem tekinthető a károsultat ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költségnek sem. Ezen túl a még be nem következett kár nem a felperes ügyvezetői magatartásával, hanem a taggyűlés által meghozott határozattal áll okozati összefüggésben, melynek során az alperes tagi részvételi jogait gyakorolta.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

[33] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és új ítélettel az alperes 925.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezését kérte. Másodlagosan a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését követően ezen bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását indítványozta. Perköltséget is igényelt.

[34] Jogszabálysértésként a Ptk. 3:21. § (2) bekezdését, 3:112. § (2) bekezdését, valamint az Mt. 179. § (1) bekezdését és a Pp. 279. § (1) bekezdését jelölte meg.

[35] A Ptk. 3:21. § (2) bekezdése értelmében a vezető tisztségviselő ügyvezetési tevékenységét a jogi személy érdekének megfelelően köteles ellátni. Felperes érvelése szerint ez abban az esetben is igaz, amikor az ügyvezető egyben a társaság tagja is.

[36] A jogirodalomban elismert álláspont, hogy az ügyvezetői jogviszony olyan megbízás jellegű jogviszony, amelynek keretében az ügyvezető köteles a társaság érdekében az adott helyzetben általában elvárható gondossággal eljárni. Az ügyvezető, aki egyben tag a tagsági jogai gyakorlására hivatkozással nem „függesztheti fel” a Ptk. 3:21. § (2) bekezdés szerinti kötelezettségeit. A másodfokú ítélet teljes mértékben összeegyeztethetetlen ezen jogszabályi előírással. Ellenkező esetben az ügyvezető tisztségét arra használhatná fel, hogy a társaság érdekei helyett saját személyes érdekeit mozdítsa elő.

[37] A másodfokú bíróság tévesen ítélte meg úgy, hogy az alperes a tagsági jogait gyakorolta a vitatott magatartások (mulasztások) tanúsításakor, ennél fogva nem volt köteles a társaság érdekei szerint eljárni. Ezen jogi érvelés téves, és a Ptk. 3:21. § (2) bekezdése ütközik. Az alperes mint ügyvezető az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal volt köteles az ügyvezetés körében eljárni, ezen kötelezettsége megszegésének következményeit viselnie kell.

[38] A felperes nem az alperes tagi joggyakorlását, szavazását és szavazata tartalmát sérelmezte, hanem ezzel kapcsolatos ügyvezetői magatartását. Amennyiben ügyvezetői kötelezettségeit teljesíti, akkor nem került volna arra sor, hogy egy szavazásból kizárt tag szavazatát figyelembe veszik a határozathozatal során, a jegyzőkönyvet kiállítják, a határozatot a Határozatok Könyvébe bevezetik, majd ezt követően a társaság költségén kitaróan védelmezik a nyilvánvalóan jogellenes eljárást egy hosszadalmas per során, ezzel kárt okozva a felperes társaságnak.

[39] A másodfokú ítélet a Ptk. 3:112. § (2) bekezdésébe is ütközik. Eszerint ugyanis a jogalkotó nem csak azt várja el a vezető tisztségviselőtől, hogy az ilyen személytől általában elvárható magatartást tanúsítsa, hanem meghatározza azt is, hogy ezt a tevékenységet kinek az érdekében kell kifejtienie. A Ptk. ezen paragrafusa is azt közvetíti, hogy a vezető tisztségviselő nem a saját érdekében tevékenykedik.

[40] A felperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítélete az Mt. 179. § (1) bekezdését is tévesen alkalmazta. Jogszabálysértően jutott arra a következtetésre, hogy a munkaviszonyból származó kötelezettségszegés, valamint a kár bekövetkezése és a köztük lévő okozati összefüggés nem volt bizonyított.

[41] A felperes felülvizsgálati kérelmében utalt az EBH2018.M19. számú elvi határozatra.

[42] Az alperes nem a tőle mint ügyvezetőtől elvárható gondossággal járt el, amikor saját személyes érdekeit előtérbe helyezte, majd nem akadályozta meg, és később sem orvosolta a felperes súlyosan jogsértő működését, mindent megtett ezen állapot fenntartása érdekében. Amennyiben az alperes nem tartozna ezért felelősséggel, akkor semmilyen következménye nem lenne annak, hogy az ügyvezető hónapokig jogellenesen megakadályozza a taggyűlés részéről az ő visszahívását. A Ptk. 3:21. § (2) bekezdése és 3:112. § (2) bekezdése szempontjából irreleváns, hogy az alperes munkaviszonyban látta-e el az ügyvezetői tevékenységet vagy sem, ügyvezetőként köteles ezen jogszabályi kötelezettségeket betartani.

[43] A felperest ért kár összecszerúségét az alperes nem vitatta. A kár felmerülése körében csak általános, nem részletezett és bizonyítatlan általánosításokat tett annak ellenére, hogy a társaság számviteli bizonylataival, könyveivel az alperes rendelkezik. Nem is állt a felperesi tagok módjában bankbizonylattal igazolni a pénzügyi teljesítést, hiszen a tagok alapvető információs igénye az alperes eljárása során sosem volt teljesítve.

[44] Az eljárás során az alperes maga nyilatkozott úgy, hogy „2019. július 10-i taggyűlésen személy⁷ ügyvéd képviselt a felperes rövid neve-vel kötött megbízási szerződés alapján, és a felperes is fizette ki részére a megbízási díjat”. Fentiek alapján az elsőfokú bíróság a köztudomású tények és rendelkezésre álló peradatok alapján mérlegelési jogkörében eljárva megítélte a kár bekövetkeztét és összepszerúságát. A másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerint ezt csak akkor bírálhatja felül, ha az elsőfokú bíróság mérlegelése okszerűtlen, illet azonban a döntés nem tartalmazott.

[45] Felperes álláspontja szerint sérült a Pp. 279. § (1) bekezdése is, mivel a másodfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen értékelte, és a kárfelelősség körében jogszabálysértő megállapításra jutott.

[46] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.

[47] Helyesen rögzítette a másodfokú bíróság, hogy nincs olyan rendelkezés, amely alapján a kisebbség rákényszeríthetné a többségre az általa javasolt napirendi pontok érdemben történő tárgyalását és e körben az érdemi határozathozatalt.

[48] Nem állapítható meg, hogy alperes felróhatóan járt el, hiszen a tőle elvárható valamennyi intézkedést ügyvezetőként megtette a taggyűlés megtartása érdekében. Vezető tisztségviselői felelősség a tagsági jog gyakorlása során fel sem merülhet.

[49] A felperes által hivatkozott álláspont olyan értelmezéshez vezetne, hogy vagy nem gyakorolhatna tagsági jogot olyan tag, aki egyben vezető tisztségviselő is, vagy a tag és a vezető tisztségviselő személye nem egyezhetne meg. A felperes az eljárás során nem jelölte meg, hogy az alperes kötelezettségét hogyan sértette meg, mi volt az a személyes érdek, aminek mentén járt el.

[50] Az adott taggyűlésen a levezető elnök személy⁸ volt, nem pedig az alperes. Ezen felül –ahogy arra már korábban is hivatkozott – a tagi és az ügyvezetői jogviszony elkülönül egymástól. Vezető tisztségviselői felelősség keretében nem vehető figyelembe, hogy az adott személy a taggyűlésen milyen tartalommal szavaz, hiszen tagsági jogait gyakorolja. Jelen per a munkaügyi bíróság előtt folyik, és a munkaviszonyban álló ügyvezető kötelezettségzegésével kapcsolatos kártérítés a témája. Az elsőfokú bíróság azonban olyan kárt állapított meg, amelyet tagi jogviszonyban követhet el egy személy, ügyvezetőként nem.

[51] Félrevezető az a felperesi állítás, amely szerint a jogellenes határozat meghozatalát az alperes kifejezetten felvállalta. A „tessék bírósághoz fordulni” fordulat nem annak elismerése, hogy a határozat jogszabálysértő, hanem arra utal, hogy amennyiben azt annak tekintik, arról a bíróság jogosult dönteni. A taggyűlési jegyzőkönyv aláírása az alperes törvényi kötelessége volt, hiszen arra a Ptk. alapján kötelezett. A taggyűlési jegyzőkönyv támasztja alá az ott megtörtént eseményeket.

[52] A kár tényleges felmerültét a felperes nem bizonyította, nem igazolta, hogy a társaság az általa megjelölt összegeket megfizette, ennek igazolása pedig az ő kötelezettsége volt.

[53] Az alperes érvelése szerint a másodfokú bíróság a bizonyítékokat helyesen mérlegelte és azokból helytálló következtetésre jutott (Pp. 279. §).

A Kúria döntése és jogi indokai

[54] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[55] A Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálat során a felülvizsgálati kérelem keretei között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálhatta a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát figyelemmel a Pp. 523. §-ban foglaltakra.

[56] Jelen perben a felperes alperessel szemben munkavállalói kártérítési felelősséget kívánt érvényesíteni. Az ezt szabályozó Mt. 179. § (1) (2) bekezdése értelmében a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállását, a kárt, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania.

[57] A Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a bíróságok helyesen fejtették ki, hogy a felperesnek kellett tehát bizonyítani a felróhatóságot, a kárt és a kettő közötti az okozati összefüggést, továbbá azt is, hogy a munkaviszonyból származó kötelezettség megszegés megtörtént, amit az alperes mindvégig tagadott.

[58] A másodfokú bíróság ugyancsak helytállóan indult ki abból a körülményből, hogy a tagi és az ügyvezetői jogviszony élesen különválik a jogszabályok alapján, így ezekre eltérő jogok és kötelezettségek vonatkoznak.

[59] A Ptk. 3:109. § (1) (2) bekezdése szerint a gazdasági társaság tagjainak döntéshozó szerve a legfőbb szerv. Feladata a társaság alapvető üzleti és személyi kérdéseiben való döntéshozatal. A Ptk. 3:110. § (1) bekezdése előírja, hogy a gazdasági társaság minden tagja jogosult személyesen vagy képviselő útján a legfőbb szerv tevékenységében részt venni. A Ptk. 3:111. § (1) bekezdés szerint pedig a legfőbb szerv ülésén a társaság vezető tisztségviselői és a felügyelő bizottság tagjai tanácskozási joggal vesznek részt, szavazati joguk pedig a tagoknak van.

[60] A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy az alperes ügyvezetői kötelezettségeinek eleget tett, ennek teljesítése során a jogszabályoknak megfelelően járt el: a taggyűlést összehívta, az ott készült jegyzőkönyvet aláírta, a meghozott határozatokat a Határozatok Tárába bevezette. A Ptk. 3:112. § (2) bekezdése szerint a vezető tisztségviselő e minőségében a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak és a társaság legfőbb szerve határozatainak van alávetve, az alperes pedig ennek megfelelően járt el.

[61] A másodfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy – a felperes által sem vitatottan – a taggyűlés összehívása, a meghívó tartalma megfelelt a Ptk. 3:17. §-ának, a taggyűlés levezető elnöke pedig nem is az alperes volt. Az a körülmény, hogy az alperes tagi minőségében olyan módon szavazott, amely által a kisebbség részéről javasolt témák napirendre tűzése elmaradt, nem volt jogszabálysértő.

[62] Nem vitásan a taggyűlésen elhangzott a „tessék bírósághoz fordulni” kijelentés, ez azonban nem jelenti azt, hogy az alperes tisztában volt a „jogsértő magatartással”, csupán arra enged következtetni, hogy kinyilatkoztatta, miszerint amennyiben vita van, úgy a bíróság jogosult a helyzetet rendezni.

[63] Alapítvánul állította felülvizsgálati kérelmében a felperes, hogy a Ptk. 3:21. § (2) bekezdése értelmében az ügyvezető tagi minőségében is a jogi személy érdekében köteles eljárni, saját jogait nem helyezheti előtérbe, ez a jogszabályból nem következik. Az alperes tagi minőségben szavazott olyan módon, hogy az a kisebbség érdekében ellentétes, a többség álláspontjával pedig megegyező volt. Az ügyvezetőtől általában elvárható gondosságot ezáltal nem sértette meg.

[64] Az a körülmény, hogy egy szavazásból kizárt tag szavazatát is figyelembe vették a határozat meghozatala során, és az alperes a jegyzőkönyvet aláírva a Határozatok Könyvébe

azt bevezette, nem tekinthető olyan jogellenes magatartásnak, amely kártérítési kötelezettséget vonna maga után. Ügyvezetőként a felperesnek ez a kötelessége volt, az pedig, hogy tagként szavazati jogával miként él, kártérítés alapjául szintén nem szolgálhat.

[65] Megalapozatlan azon felülvizsgálati érvelés is, hogy a perben irreleváns, miszerint munkaviszonyban látta-e el az alperes ügyvezetői tevékenységét. A felperes az Mt. 179. §-ára alapítottnak is elő terjesztette kártérítési igényét, ami nyilvánvalóan munkaviszonnyal való összefüggést állít, a bizonyítási eljárás is ennek megfelelően jogszerűen folyt, jogszabálysértés megállapítására nem volt mód.

[66] Ugyancsak alaptalan a felperesnek a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjára utalása azzal, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelése nem volt okszerűtlen. Ezzel szemben a másodfokú bíróság a bizonyítékokat helyesen értékelve (Pp. 279. §) jutott helytálló következtetésre, ítéletének indokai megfelelnek a jogszabályi követelményeknek.

[67] A kártérítés összegét illetően is helyes következtetésre jutott a másodfokú bíróság. A felperes nem bizonyította a kárt, a munkajogi kötelezettségszegést, a kettő közötti okozati összefüggést. Az Mt. 179. § (5) bekezdése előírja, hogy a kár megtérítésére az Mt. 177. §-ban foglalt rendelkezést kell alkalmazni, amely előírás felhívja a Ptk. 6:518-534. §-ában szabályozottakat is.

[68] A felperes a rá háruló bizonyítási kötelezettség ellenére azt sem tudta igazolni, hogy a rá kirótt illetéket, perköltséget, ügyvédi költséget megfizette volna. A másodfokú bíróság okfejtése helyes volt, amikor rögzítette, hogy téves azon elsőfokú ítéleti álláspont, miszerint a felperes bizonyította volna vagyonában beállott értékcsökkenést. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint csak akkor fogadható el kárként a jogszabályon alapuló kötelezettség, ha annak a fél eleget is tett. Ezt azonban a felperes az eljárás során nem tudta bizonyítani. Önmagában a költségfeljegyzési nyomtatvány kizárólag a fél nyilatkozatának tekinthető, az nem támasztja alá a felperest ért kár bekövetkezését. Ugyancsak helyesen utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a hivatkozott, de nem bizonyított kár nem a felperes ügyvezetői magatartásával, hanem a taggyűlés által meghozott határozattal állna okozati összefüggésben, amely során az alperes a tagi részvételi jogát gyakorolta szavazata mikénti megtételével, az Mt. 179. § (1) bekezdés szerinti kárfelelősségi elemek nem bizonyítottak.

[69] Figyelemmel arra, hogy az eljáró másodfokú bíróság ítélete jogszabálysértés megállapítására nem adott módot, ezért a Kúria azt hatályában fenntartotta a Pp. 424. § (1) bekezdése értelmében.

[70] A pereszes felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 83. § (1) bekezdésén alapul, melynek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdés és 4/A. § szerint a kifejtett ügyvédi tevékenységgel és a pertárgyértékkel arányban állóan állapította meg.

[71] A felperes a felülvizsgálati eljárási illeték viselésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése alapján számítottan a Pp. 102. § (1) bekezdés szerint köteles, melyet előzetesen helyes összegben lerótt.

[72] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak.

[73] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés értelmében.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k.
bíró